KUKORICA BAROMÉTER

Magyar Kukorica Klub

„…új kihívást jelent, hogy merre haladjon mezőgazdaságunk. Meggyőződésem szerint ez az út nem lehet más, mint az elektronika, a csúcstechnika, a minőség, az ökológia és a jövedelmező gazdálkodás harmóniájának megteremtése.”

(Győrffy Béla)

A nagy termés nyomában...

Kedves NÉV!

Az első félév időjárásának áttekintése.

Elegendő az Aszálytérképre tekinteni ahhoz, hogy megértsük a nyári aratású termények közül az őszi árpára és őszi búzára kiadott Aratási jelentés (július 6., NAK) adatait. Az őszi árpa 93%-os betakarítás melletti 4,5 t/ha átlaga nem jó jel, mert "normál" száraz években termése általában meghaladja a búzáét. Ez elsősorban abból fakad, hogy nem dől meg, következésképpen nem szorul meg a szem. A később érő búza viszont már "beleszalad" a forróságba. A gazdák tapasztalata idén az őszi árpával az volt, hogy nem dőlt ugyan meg, de a hektoliter tömeg mégsem érte el a kívánatos mértéket. Az őszi búza betakarítása az adatszolgáltatás időpontjában még mindössze 38%-on állt, s a termésátlag valóban nem érte el az őszi árpáét (3.6 t/ha). Viszont az is igaz, hogy a jelentett adat főként a gyengébb termést adó megyékből származik. Így várható, hogy

az országos adat a következő jelentésig javul.

A kukorica termésbecslése

A már említett Aszálytérkép és a visszajelzések és tapasztalatok alapján nagy kiesésekkel kell számolni. A határszemlék célja a keléstől gyakorlatilag nem más, mint a várható termés iránti "érdeklődés". Az már a gazda habitusától és a gazdaság állapotától függ, hogy a kialakult látvány részletei milyen hatást gyakorolnak rá. Természetesen az is az érzelmi alkattól, a tudástól és a gazdaság állapotától függ, hogy az érdeklődés milyen mélységig terjed a szemle során: elegendő-e egy kvalitatív (gyenge/elfogadható/jó), vagy szükséges-e a kvantitatív (számszerű) becslés elvégzése. Az előző akkor elegendő, ha a cél nem több, mint at előző állapothoz való viszonyítás (főként megerősítés), a második, ha jelentős eltérés mutatkozik, vagy gazdasági döntés előkészítése a cél.

Számszerű becslés virágzás és terméskötődés idején a Szemle-számolóval

(A korábban elvégzett számszerű becslések, amelyek főként a sűrűségre és a tőeloszlás egyenletességére vonatkoztak, megkönnyítik a virágzás idején elvégzendő adatfelvételezést.)

Szempontok, amelyeket pontosan kell felmérni, különösen jól kell becsülni:

- Sűrűség, tő/ha (A sűrítés növeli az aszályérzékenységet. Hatása korlátozott mértékig javítja a terméskilátást, de egy határon túl drasztikusan csökkenhet a termékeny tövek aránya, a termékenyülés és a szemtelítődés. Erősen hibridfüggő.)
- Tőegyenletesség (Hibridektől függ a termésre gyakorolt hatás. Mindaddig, amíg az aszály mértéke egyáltalán engedi a "tűrési" tulajdonság érvényesülését, a csőmérettel kompenzáló hibridektől várható kisebb kiesés.)
- Cső/tő arány (Az érzékeny hibrideknél várható a meddő tövek arányának növekedése.)

- Sorok száma (A csövön kialakulü sorok száma genetikailag elég jól meghatározott, de a korai aszály jelentősen csökkentheti a termékenyülő sorok számát. Vízhiány esetén egész sorok maradhatnak termékenyületlenül, vagy csak részben termékenyülnek. Ilyenkor félodalasan hiányos, görbült lesz a cső.)
- Szemek száma a sorokban (Aszályos körülmények között, különösen a forró napokon károsodhatnak a bibék, elpusztulhat a pollen. Leggyakoribb eset, hogy az aszályos periódus vége felé csökken a termékenyülés intenzitása, a csővég, vagy akár a cső nagyobb része terméketlen marad. Előfordul, hogy a hőségnapoknak megfelelően "zónás" lesz a termékenyülés, azaz a csövön körkörösen alakulnak ki terméketlen zónák.)

Kísérő jelenségek:

"*A baj nem jár egyedül*", hangzik a közmondás. A jó és a rossz körülményeket is kísérik nemkívánt jelenségek, amelyek csökkenthetik a termelési folyamat ereményével kapcsolatos várakozásokat. A gazdaságilag is jól megfontolt - szakértő bevonásával végrehajtott - védekezéseket védekezéseket, kércsökkentő beavatkozásokat is csak akkor tudjuk igazán foganatosítani, ha a szemlézés szempontjait kiterjesztjük bekövetkezhető anomáliákra!

- **Kukoricabogár** (Kukorica elővetemény után fokozott lehet a kértétel a hiányos gyökérzet miatt. A bogár is a kukorica leővetemény után jelentkezik elsősorban, de a gyengébb gyökérzetű, hervadó "anyaállományt" hamar otthagyja, s frissebbet keres. Ezek ltalában későbbi tenyészidejű hibridek, vagy később vetett táblák, tehát ezeket is figyelni kell! A termékenyülési kiesés és a tejes szemek fogysztása aszályos időjárásban kiugró is lehet, ezért védekezés !)
- **Kukoricamoly** (Aszályos években kel több lepke, s a tojásrakás intenzívebb, a lárvák túlélése sikeresebb. A szár és a cső furkálásával elősegíti a levegőben szálló gombaspórák bejutását a növénybe. A molykártétel nyomán bármely jelentős sebfertőző gomba fellépése előfordulhat, s az attól is függ, hogy a gomba fejlődését mennyiben segítisegíti az időjárás. A fertőződés és a kialakuló betegség súlyossága erősen kötődik a hibrid fogékonyságához!)
- **Gyapottok bagolylepke** (Nagyjából a fenti megállapítások igazak, jóllehet a hernyó kártétele és betegség-közvetítő szerepe főként a csőre korlátozódik.)
- **Kétfoltos takácsatka** (Különösen aszályos éveben okoz érzékeny kárt. A kár kilakulásának lappangó jellege, s az a tény, hogy a növény felszáradását az aszálytól is lehet eredeztetni, fokozza a veszélyt.)
- **Golyvásüszög** (Tapasztalható hibridfüggő fertőződési tulajdonság, de ezt az időjárási és biotikus hajamosító tényezők felülírhatják. A termékenyülési

szakaszban forróságot és erős napsütést követő záporok, kisebb esők rovarkártétel nélkül is fokozzák a csövek befertőződését.)

- **Fuzáriumos betegségek** (A DON toxint termelő F. graminearum kellően agresszív gomba ahhoz, hogy csapadékos időjárásban a bibecsatornán keresztül is fertőzzön. Szárazságban nem jellemző a fellépése. A F. verticillioides, amely a fumonizin-szennyeződésért felelős, "igényli" a fertőzési kaput, amelyet rovarok nyitnak. Kifejlődéséhez forró, száraz időjárás a kedvező.)
- **Aszpergilluszos fertőzés** (Az A. flavus főként az előző gomba által már "megdolgozott" szöveteken telepszik meg, szintén a forróságot kedveli. Mérgező "terméke" az aflatoxin.)
- **Rágcsálókár** (A rágcsálók, főként a mezei pocok és rokona, a hörcsög felszaporodása, szintén száraz időjárásban várható. A vízhiány fokozza a kiszáradó ruderáliákról, zöldítő területekről, zsugorodó gabonaföldekről történő betelepülésüket a kukoricába. Ha nem történt megelőző védekezés, a felnőtt kukorica állományban nehézkes a védekezés.)
- **Vadkár** (A zöld, lédús állományba nem csak az éhség, de a szomjúság is behajthatja a vadat. A védekezési stratégiát a területet bérlő vadásztársasággal kell kidolgozni és megvalósítani.)

Galéria:

- A kukorica rovarkártevői
- Mezei pocok és hörcsög kártétele
- A kukorica betegségei
- Élettani és egyéb károsodások

Kiadja: A Magyar Kukorica Klub Egyesület; Felelős szerkesztő: dr. Szieberth Dénes

Facebook

Erre az email címre kérjük, ne válaszoljon!

Ezt a Hírlevelet Ön azért kapta, mert regisztrált a Magyar Kukorica Klub Egyesület honlapján, és bejelölte, hogy szeretne hírleveleket kapni.